

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**

(12 травня 2021 р., м. Харків)

Харків – 2021

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**

(12 травня 2021 р., м. Харків)

Харків – 2021

УДК 373.3
ББК 74.202.21
С 88

*Затверджено до друку кафедрою початкової і професійної освіти
(протокол № 16 від 30.03.2021 р.)*

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного
педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 3 від 07.04.2021 р.*

С 88 Студентські ініціативи : теорія і практика початкової освіти :
матеріали II науково-практичної інтернет-конференції студентів
факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди
(12 травня 2021 р., м. Харків) / за заг. ред. д-ра пед. наук, проф.
В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. 70 с.

У збірнику подано матеріали тез виступів на науково-практичній інтернет-конференції студентів факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди. У матеріалах висвітлені актуальні питання теорії і методики навчання та виховання молодших школярів, питання природничо-математичної та філологічної освіти.

**УДК 373.3
ББК 74.202.21**

Видано за рахунок авторів.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2021

ЗМІСТ

Секція 1. Педагогіка початкової школи

1. **Андрющенко Єва** (наук. кер. – к. пед. н., проф. Н. М. Якушко)
Формування лідерських якостей учнів початкової школи..... 9
2. **Бекетова Олена** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Л. С. Філатова)
Проблема «дидактогенія» та шляхи її вирішення..... 10
3. **Бурлака Єлизавета** (наук. кер. – д. пед. н., доц. В. В. Ушмарова)
Культура розумової праці молодших школярів: як навчити дитину
вчитися..... 11
4. **Васильєва Дар'я** (наук. кер. – к. пед. н., викл. К. В. Зозуля)
Формування моральних якостей у молодших школярів за
допомогою гурткової роботи..... 12
5. **Вільхівська Марія** (наук. кер. – к. пед. н., викл. К. В. Зозуля)
Організація інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми
потребами у Новій українській школі..... 13
6. **Волошина Анастасія** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова)
Особливості формування національно-патріотичної свідомості учнів
початкової школи..... 14
7. **Гордієнко Віталіна** (наук. кер. – д. пед. н., проф. І. В. Гавриш)
Ранкові зустрічі як засіб формування позитивного емоційно-
ціннісного ставлення до природи в учнів початкової школи..... 15
8. **Завадська Катерина** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. К. Рудічева)
Особливості розвитку емоційного інтелекту в учнів початкової
школи..... 16
9. **Калашник Анастасія** (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко)
Особливості спілкування з батьками учнів під час дистанційного
навчання..... 17
10. **Коц Аліна** (наук. кер. – д. пед. н., проф. Т. О. Довженко)
Реалізація індивідуальних освітніх траєкторій розвитку дітей
молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами..... 18
11. **Коширова Кристина** (наук. кер. – к. пед. н., доц. В. О. Шищенко)
Розвиток емоційного інтелекту молодших школярів у процесі
естетичного виховання..... 19

Культура розумової праці молодших школярів: як навчити дитину вчитися

Бурлака Єлизавета

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, доцент В. В. Ушмарова

У сучасному світі з великою швидкістю розвиваються всі сфери життя: економіка, комп'ютерні технології, космічна інженерія та інші галузі. Сучасний молодший школяр – дзеркало майбутнього, особистість, яка може змінити світ своїми ідеями. Учні початкових класів здатні до активної розумової діяльності, не бояться експериментувати та робити помилки. Перед програмою Нової української школи стоїть важка задача: навчити дітей самостійно здобувати знання, вдосконалювати розумові навички, критично оцінювати та аналізувати інформацію, розвивати критичне мислення, виховувати інтерес до наук.

Організація розумової праці передбачає дотримання гармонійного режиму дня, забезпечення оптимальних умов для молодшого школяра, баланс між працею та відпочинком, планування й облік часу. Важлива постійна зміна діяльності, організація й обладнання робочого місця.

Культура розумової праці – основний компонент виховання, метою якого є розвиток пізнавальних здібностей молодших школярів, формування наукового світогляду. З цією метою на уроках можна використовувати такі методи навчальної діяльності: читання вголос, дискусії, бесіди зі школярами. Важливим компонентом розвитку розумових здібностей є самостійна навчальна діяльність. Необхідно надавати практичні домашні завдання: ведення нотатків, малювання схем, планів, таблиць.

Одним із ефективних методів формування культури розумової праці є читання, активне та яскраве знайомство з літературою. В. Сухомлинський вважав, що читання – це вікно, через яке діти бачать і пізнають світ і самих себе. Молодші школярі, беручи в руки книгу, починають довгий та наповнений різними новими знаннями шлях, який збагачує кожного читача. Книги впливають на формування світогляду, на душу учнів молодшого шкільного віку.

З розвитком технологій, з'являються й нові методи навчання молодших школярів. Однією з методичних інновацій є інтерактивні методи навчання. Інтерактивне навчання – окрема, спеціальна форма організації навчального процесу, створення комфортних умов навчання, де кожен може відчути себе унікальним. Така форма навчання формує інтерес до самостійної пізнавальної діяльності. У ході інтерактивного навчання молодші школярі й вчитель є рівноправними суб'єктами навчання. Основні методи інтерактивного навчання – дискусія, ситуаційний аналіз, мозковий штурм, оцінка ситуацій, знаходження методів їх вирішення. Молодші школярі навчаються самостійно аналізувати, взаємодіяти один з одним, покращують навички засвоєння інформації.

Отже, формування вмінь та бажання вчитися у молодших школярів відбувається у початковій школі шляхом впровадження нових та цікавих методів інтерактивного навчання, читання та виховання любові до книжок.